

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL SKUNDŲ PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJĄ, LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJĄ IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBĄ PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

2014-07-04 Nr. 4D-2013/1-798;1019;1036
Vilnius

I. SKUNDŲ ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius (toliau vadinama – Seimo kontrolierius) gavo (toliau vadinama – pareiškėjas) skundus dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (arba toliau vadinama –SADM) (šis skundas toliau vadinamas – Skundu Nr. 1), Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (arba toliau vadinama – VSDFV arba VSDF valdyba) (šis skundas toliau vadinamas – Skundu Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (arba toliau vadinama – SAM) (šis skundas toliau vadinamas – Skundu Nr. 3) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai įgyvendinant viešąjį administravimą.

2. Pareiškėjas skunde Nr. 1, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. „Pateiktu gauto LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos [...] viceministro A. Bitino pasirašytą atsakymą į mano 2013-05-06 raštą, [...]. Šiuo konkrečiu atsakymu yra demonstruojamas visiškas reikalo neįšmanymas ir nesiskaitymas su Žmogaus, valstybės piliečio prigimtinėmis teisėmis ir laisvėmis bei teisėtai interesais. Yra sąmoningas neatsakymas į pateiktą klausimą ir bandymas jį nukreipti klaidinga linkme“ (šių ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „VSDFV pagal LR Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 29 str. 1 d. 4 p. koordinuoja ir užtikrina Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų įstaigų efektyvų ir kokybišką darbą bei juos kontroliuoja; 6) atsiskaito socialinės apsaugos ir darbo ministrui bei Fondo tarybai už Fondo veiklą ir teikia informaciją apie Fondo biudžeto vykdymą. Mano rašte nebuvo prašoma spręsti ginčą dėl VSDFV veiksmų, kaip bandoma klaidingai teigti formaliame atsirašyme, bet buvo ir yra reikalaujama nepažeidinėti mano prigimtinių teisių, laisvių, teisėtų interesų, kuo man yra daroma turtinė ir neturtinė žala. Jie tik persiunčia mano raštą, t. y. vykdo paštininko vaidmenį, tiems, kuriems raštas yra seniai mano paties įteiktas. Tiesa, gal ta ministerija daugiau nieko ir nesugeba, [...]. Bet dar persiunčia jį ir į LR Sveikatos apsaugos ministeriją, matomai, kad tik nereikėtų spręsti jiems priklausančio klausimo, kad dar daugiau biurokratų tirtų ir nieko neištirtų.“

2.3. „[...] Jei mano raštas adresuotas asmeniškai ministrei, tai nėra ko slapstyti nuo pareigos tinkamo atlikimo ir privalu reikiamai atsakyti pareiškėjui. Bet, suprantama, tai tik paliudija visus šiurkščiausias LR Konstitucijos ir valstybės piliečio prigimtinių teisių ir laisvių bei teisėtų

interesų pažeidinėjimus, kurie yra nuolatinio ir sisteminio pobūdžio. Taip pat būtinai reikia ir mokytis perskaityti raštą, ko jame klausama, ir išdrįsti tinkamai atsakyti į tai, ko klausama. Ne tai svarbu, ką nori perskaityti rašte ir ką nori į jį atsakyti dirbantieji ministerijoje, o tai, kad rodo visišką nepagarbą, pirmiausia sau, valstybės įstatymams ir pačiai valstybei, galiausiai ir pareiškėjui, nesugebėdami nei reikiamai perskaityti, nei reikiamai atsakyti.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo: „[...] ištirti šios institucijos veiklą (neveikimą) biurokratizmo ir piktnaudžiavimo nustatymo tikslu, imtis reikiamų priemonių pagal suteiktus įgaliojimus, kad tokios apraiškos būtų neatidėliotinai nutrauktos, [...] įvykdyti veiklos tikslą, apginti [...] teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinanti žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigų (tinkamai tarnauti žmonėms (LR Konstitucijos 5 str.), ištirti pateikiamą raštą dėl biurokratizmo ir piktnaudžiavimo [...]“

4. Pareiškėjas skunde Nr. 2, be kitų aplinkybių, nurodo:

4.1. „Gavęs pažymą į pateiktą skundą, privalau patikslinti šiuos klausimus:

Jei buvo rimtai imtasi tirti mano skundą, tai neišvengiamai turėjo atkreipti dėmesį faktas, jog VSDFV nepateikė man atsakymo iki Seimo kontrolieriaus pažymos priėmimo momento, t. y. neatsakė ilgiau nei LR VSD [Valstybinio socialinio draudimo] įstatymo [...] 37 str. 3 d. nurodomas 20 darbo dienų skundo išnagrinėjimo terminas ir nepateikė pranešimo apie įstatymo numatomą termino pratęsimą. Tuo VSDFV akivaizdžiai pažeidė įstatymą. Tokio įstatymo pažeidimo konstatavimas yra Seimo kontrolieriui suteiktoje kompetencijoje [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

4.2. „Kokios šio neatidumo ir nerūpestingumo, kaip nurodoma LR CK [Civilinio kodekso] 6.246 str., pasekmės? 2013-06-22 buvo gautas [...] VSDFV 2013-06-03, Nr. (9.8) 1-3685 laiškas į mano 2013-05-06 skundą. Logiškai išgyvendinim šito kriminalo peripetijų smulkmenas. Jūsų [Seimo kontrolierių įstaigos] 2013-06-13 registruotą laišką, pažymėtą 2013-06-14 išsiuntimo dienos spaudu, gavau voko antroje pusėje pažymėtą 2013-06-15 (šeštadienis) gavimo dienos spaudu ir, kaip pridera registruotai siuntai, pasirašytinai. Jei, kaip nurodyta, šį laišką išsiuntėte tą pačią dieną, t. y. ne vėliau kaip man, tai VSDFV jį gavo jau po savaitgalio. Apsižiūrėję, kad akivaizdžiai pažeidė įstatymą, pažymėtina, jog tai labai jiems būdinga, nes tokį pat pažeidimą po mano skundo nurodė ir ankstesnė, 2011-11-22 Seimo kontrolieriaus pažyma, jie aiškiai imasi klastoti dokumentus. Išsiuntimo dienos spaudu data atitinka laiško parašymo datą, atseit negaištama, ką patvirtina ir siuntinių paslaugos *Gretasis kurjers* laiško išsiuntimo 2013-06-04 data, siunčluma registruotu laišku. Nuo šio momento, lyg būtų erdvė ir laikas sustoję, atseit, mes savo padarėm ir toliau ne mūsų reikalas. Dėl tokio klastojimo registruotas laiškas man pasirašytinai neįteiktas, kaip kad yra privaloma, nes dar būtų buvę labai konkrečiai paklausta, kodėl toks greitas paštas man šį registruotą laišką pristato tik po 18 dienų nuo jo išsiuntimo. Laiško įmetimo į mano pašto dėžutę laikas 2013-06-22 (šeštadienis) irgi nėra atsitiktinis, prieš ilgąjį švenčių savaitgalį, kad kuo vėliau gautum. Ant laiško voko antrosios pusės nėra gavimo dienos spaudu irgi nentsitiktinai, nes bereikalingas papildomas įrodymas. Teismui užteks ir tiek, kiek nenuneigiamų įrodymų yra.

Taiigi, darytina visiškai logiška ir aiški išvada, kad Seimo kontrolieriaus pažymos gavimas užklupo VSDFV po neįvykdyto įstatymo reikalavimo fakto ir toliau vyko taip, kaip aukščiau aprašyta. Prašau Seimo kontrolierių tokius VSDFV veiksmus / neveikimą išnagrinėti ir įvertinti pagal Jums įstatymais suteiktus įgaliojimus [...]“

5. Pareiškėjas skunde Nr. 3, be kitų aplinkybių, nurodo:

5.1. „Po biurokatiško ir piktnaudžiavandžio LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – SADM) adresuoto mano 2013-05-06 skundo persiuntimo LR Sveikatos apsaugos ministerijai (toliau – SAM), yra gauti du pastarosios laišakai, kuriuos papildomai teikiu skundo tyrimui.

Atkreipiu dėmesį, kad LR SAM ankstesniame laiške [2013-06-03 raštas Nr. 4-(1.1.36-11)-2345] nurodyto skundo ištirimo termino [„iki birželio 13 d.“] nebuvo laikomasi ir tuo akivaizdžiai yra pažeidžiamas įstatymas dėl nurodomo 20 darbo dienų skundo išnagrinėjimo termino ir pranešimo nepateikimo apie įstatymo numatomą termino pratęsimą.“

5.2. „Vėlesnįjį LR SAM laišką [2013-07-02 raštas Nr. (1.1.36-283) 4-2726] net nėra ko pradėti komentuoti, nes gaila laiko. Jame tiek teiginių prieštaravimo, logikos klaidų, su klausimu esme nesusijusių teiginių, kad jiems tik reikėjo parašyti paskutinįjį laiško sakinį [„Apgailestaujame, tačiau Sveikatos apsaugos ministerija PSD įmokų neadministruoja ir nesprendžia ginčų, kilusių tarp PSD įmokų mokėtojų bei SODROS“] ir nesivelti ten, kur neturi teisės spręsti. Kita vertus, visi jų nurodomi įstatymai ir faktai, aplinkybės, argumentai, kaip kad ir VSDFV, yra akivaizdžiai mano paneigti 2012-03-09 apeliacinamo skunde Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.“

Privalu paminėti kitą aspektą. Atsakyme minimame LR Konstitucinio Teismo 2013 m. gegužės 16 d. nutarime [...] nėra nagrinėjamas mano konkrečiai nurodomas klausimas. Dėl to, bet kokiu nurodymai į minėtą nutarimą yra nesusiję su mano iškelto visiškai konkrečiu klausimu. Tiesa, ten yra konstatuojami principai, kurių turėtų būti prisilaikoma, ir jie yra visiškai priešingi SAM laiško teiginiams. SAM [...] tokiu savo laišku tik parodo absoliutų nesušildymą iškelto klausimo esmėje, tuo labiau jo sprendime, akivaizdžiai vykdo biurokrazišką ir piktnaudžiavimą. Privalu prisiminti, kad man VSDFV reikiama ilgalaikių, prievartinių neteisėtų ir nepagrįstų reikalavimų klausimas yra tiesiogiai ir pirmiausia juridinės prasmės, suprantama, su visomis pasekmėmis. Dėl to LR SAM įtraukimas ir jų pačių įsitraukimas į šio klausimo sprendimą, geriausiu atveju yra tik antrinis, t. y. žymiai labiau svarbus valdžios funkcijos vykdytojų tarpusavio santykių prasme ir jų atsakomybėje už savo veiksmus / neveikimą [...]. Prašau, kad Seimo kontrolierius pažymyje būtų įvertinti ir LR SAM biurokraziško ir piktnaudžiavimo veiksmai / neveikimas.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

6. Pareiškėjo skundo Nr. 1 tyrimui reikšmingos aplinkybės:

6.1. 2013-05-06 skundą (prašymą) pareiškėjas adresavo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (arba toliau – VSDFV) direktoriui (pirmasis adresatas), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrei, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovui, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininkui, Lietuvos Respublikos generaliniam prokurorui ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui (arba toliau – 2013-05-06 Skundas)

6.2. Pažymėtina, kad kiekvienam iš šiamo skunde nurodytų adresatų pareiškėjas formulavo savo konkrečius prašymus.

2013-05-06 Skunde pareiškėjas nurodė konkretų prašymą ir SADM: „[...] prašau nedelsiamai nutraukti neteisėtą ir nepagrįstą VSDFV veiką/neveikimą prieš mane, mano [...] teisėtų interesų pažeidinėjimą, turtinės ir neturtinės žalos man darymą“ (taip skunde).

6.3. Pareiškėjas prie 2013-05-06 Skundo pateikė VSDFV Vilniaus skyriaus 2013-05-02 raštą Nr. (7.5) 3-54191, iš kurio matyti, kad VSDFV Vilniaus skyrius, vykdydamas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-09-25 nutartį, išnagrinėjo personalinės įmonės skolos išieškojimo klausimą iš naujo.

7. Socialinės apsaugos ir darbo viceministras Audrius Bitinas į pareiškėjo 2013-05-06 Skundą atsakė 2013-05-17 raštu Nr. (23.6-21) SD-3612 (raštas taip pat išsiųstas VSDFV ir Sveikatos apsaugos ministerijai), kuriame nurodoma:

7.1. „Socialinės apsaugos ir darbo ministerija gavo 2013 m. gegužės 6 d. paklausimą dėl susidariusios privalomojo sveikatos draudimo įmokų skolos. Atkreipiame dėmesį, kad nei socialinės apsaugos ir darbo ministrai, nei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai nesuteikta teisė spręsti ginčų dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų,

tiesiogiai pavaldžių Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba), veiksmų bei taikyti administracinio poveiklo priemonių šių įstaigų darbuotojams.“

7.2. „Taigi, atsižvelgiant į tai, kad, vadovaudamasi Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 29 straipsnio 1 dalies 2, 4 punktais, Fondo valdyba pagal savo kompetenciją administruoja socialinio draudimo įmokas (taip pat privalomojo sveikatos draudimo įmokas), užtikrina teisingą socialinio draudimo išmokų apskaičiavimą, skyrimą, organizuoja socialinio draudimo išmokų mokėjimą laiku bei užtikrina efektyvų ir kokybišką Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų įstaigų darbą bei juos kontroliuoja, prašome Fondo valdybos išnagrinėti paklausimą (kuris buvo nusiųstas ir Fondo valdybai) ir atsakyti pareiškėjui (kopija informuoti Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją).“

7.3. „Sveikatos apsaugos ministerija pagal kompetenciją formuoja, organizuoja ir įgyvendina sveikatos apsaugos politiką, todėl paklausimą taip pat persiunčiame Sveikatos apsaugos ministerijai. Prašome Sveikatos apsaugos ministerijos pagal kompetenciją atsakyti į rašte keliamus klausimus, susijusius su sveikatos draudimu.“

7.4. „Taip pat informuojame pareiškėją, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis, asmuo, nesutinkantis su institucijos atsakymu į jo prašymą, turi teisę paduoti skundą Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo trečiojo skirsnio „Administracinė procedūra“ nustatyta tvarka, Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo nustatyta tvarka Administracinių ginčų komisijai, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka – Administraciniam teismui.“

8. Informacija iš pareiškėjo prie skundo Nr. 3 pateikto dokumento:

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamento Dokumentų valdymo ir asmenų priėmimo skyriaus 2013-06-03 rašte Nr. 4-(1.1.36-11)-2345, adresuotame pareiškėjui, nurodoma:

„Informuojame, kad į Jūsų kreipimąsi, persiūtą iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijoje gautą 2013 m. gegužės 17 d., registracijos Nr. 5-1564, pavesta atsakyti Sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos ekonomikos departamento Sveikatos draudimo skyriaus vyriausiajai specialistei (tel. (8 5) 205 52 Jūsų prašymas bus išnagrinėtas iki birželio 13 d.“

9. Seimo kontrolierius dėl skunduose nurodytų aplinkybių kreipėsi į SADM, SAM ir VSDF valdybą, prašydamas pateikti paaiškinimus.

10. Seimo kontrolierius gavo SADM viceministro Audriaus Bitino pasirašytą SADM raštą, kuriame nurodyta:

10.1. „[...] Be kita ko pažymime, kad pareiškėjo 2013 m. gegužės 6 d. rašte SADM buvo prašoma ne nepažeidinėti jo prigimtinių teisių, laisvių, teisėtų interesų, o nutraukti neteisėtus ir nepagrįstus VSDF valdybos veiksmus (neveikimą) prieš pareiškėją, jo neperleidžiamų prigimtinių teisių ir laisvių bei teisėtų interesų pažeidimą, turinės ir neturtinės žalos darymą. Atsižvelgiant į tai, kad SADM nesuteikta teisė vertinti VSDF valdybos, nei jos teritorinių skyrių priimtų sprendimų teisėtumo, t.y. spręsti, ar šių subjektų priimti sprendimai yra teisėti ir pagrįsti, SADM specialistai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo [...] 37 straipsniu, pareiškėjo 2013 m. gegužės 6 d. raštą persiuntė VSDF valdybai, kaip privalomai išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai bei teritoriniu skyrius kontroliuojančiai institucijai, kad, jei būtų pripažintu, kad VSDFV Vilniaus skyriaus veiksmai (neveikimas) yra neteisėti ir nepagrįsti, jie būtų nutraukti.“

10.2. „[...]“. Taip pat informuojame, kad SADM 2013 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (23.6-21) SD-3612 pareiškėjas buvo informuotas apie teisinį pagrindą, kodėl jo 2013 m. gegužės 6 d. raštas yra persiunčiamas nagrinėti VSDF valdybai pagal kompetenciją.“

10.3. „SADM, gavusi pareiškėjo 2013 m. gegužės 6 d. raštą ir prie jo pridėtą VSDF valdybos Vilniaus skyriaus 2013 m. gegužės 2 d. raštą Nr. (7.5)3-54191, išnagrinėjo su šiuo raštu susijusią informaciją.

Išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos administracinio teismo [Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas] 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartį, SADM nustatė, kad teismas neginčijo pareiškėjo individualiai įmonei priskaičiuotų privalomojo sveikatos draudimo įmokų teisėtumo ir pagrįstumo. Lietuvos Respublikos administracinis teismas, atsižvelgęs į tai, kad VSDF valdybos Vilniaus skyrius nepaisė Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio reikalavimo dėl administracinio akto pagrindimo objektyviais duomenimis (faktais), pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį panaikino ir grąžino ginčą iš naujo nagrinėti VSDF valdybos Vilniaus skyriui.

SADM nuomone, VSDF valdybos Vilniaus skyriaus 2013 m. gegužės 2 d. rašte Nr. (7.5)3-54191, kuriuo pakartotinai išnagrinėjo pareiškėjo individualios įmonės įsiskolinimo klausimą, teisės normos ir išdėstyti faktai nurodyti aiškiai, išsamiai, teisingai bei vadovaujantis teisės aktais. Pareiškėjui buvo aiškiai paaiškinta, kokiu pagrindu jis privalėjo laikotarpiu nuo 2010 m. liepos 1 d. iki 2011 m. rugpjūčio 31 d. mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, taip pat išsamiai nurodyta, kaip buvo apskaičiuota šių įmokų suma bei delspinigiai. Vadovaujantis Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 28 straipsnio 1 dalimi, VSDF valdyba užtikrina priskaičiuotų valstybinio socialinio draudimo įmokų sumų surinkimą ir išieškojimą, todėl Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos, atsakingos už valstybinio socialinio draudimo įmokų surinkimą iš mokėtojų, priėmė sprendimą prašyti sumokėti nesumokėtas privalomojo socialinio draudimo įmokas.

Iš pareiškėjo 2013 m. gegužės 6 d. rašto turinio vienareikšmiškai spręsti, kurios konkrečiai institucijos veiksmus (neveikimą) pareiškėjas skundžia, negalima. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad pats pareiškėjas 2013 m. gegužės 6 d. rašte nurodo, kad „vienareikšmiškai ir kategoriškai atmetu nurodytu laišku [VSDF valdybos Vilniaus skyriaus 2013 m. gegužės 2 d. raštas Nr. (7.5)3-54191, kuriuo pakartotinai buvo išnagrinėtas įsiskolinimo klausimas] man <...> reiškiamus neteisėtus ir nepagrįstus reikalavimus <...>“, buvo galima manyti, kad pareiškėjas nepatenkintas yru būtent šiuo raštu ir jame išdėstytu pakartotiniu nurodymu sumokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, t.y. ginčijamas ne VSDF valdybos, o VSDF Vilniaus skyriaus sprendimas. Pareiškėjas 2013 m. gegužės 6 d. raštu, formuluodamas prašymą VSDF valdybos direktoriui, kaip pirmojo rašto adresato, prašė „išnagrinėti aukščiau minėtą neteisėną, neteisėtą, nepagrįstą šantažuojantį reikalavimą [pateiktą VSDF valdybos Vilniaus skyriaus 2013 m. gegužės 2 d. rašte Nr. (7.5)3-54191] <...> pagal privalomą įsiskolinimo ginčų nagrinėjimo ne teisine tvarką <...>“, t.y. skundė VSDF valdybos Vilniaus skyrių. Be kita ko, šią išvadą pagrindžia ir Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui formuluojamas prašymas „<...> ištirti pateikiamą raštą [VSDF valdybos Vilniaus skyriaus 2013 m. gegužės 2 d. raštas (7.5)3-54191] <...>. Ir nors pareiškėjas, formuluodamas prašymą SADM (pareiškėjas Ministerijai pateikė tik 2013 m. gegužės 6 d. rašto kopiją), prašė SADM „nedelsiamai nutraukti neteisėtą ir nepagrįstą VSDFV veiklą/neveikimą <...>“, iš laiško turinio buvo galima spręsti, kad pareiškėjas skundžia ne VSDF valdybą, o būtent VSDF valdybos Vilniaus skyriaus veiksmus (neveikimą).

[...]. Taigi, įvertinus tai, kad SADM nesuteikta teisė vertinti nei VSDF valdybos, nei jos teritorinių skyrių priimtų sprendimų teisėtumo, Ministerijos specialistai, vadovaujantis Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 37 straipsniu, pareiškėjo 2013 m. gegužės 6 d. raštą persiuntė VSDFV, kaip privalomai įsiskolinimo ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai (tą nurodo ir pats pareiškėjas) bei teritorinius skyrius kontroliuojančiai institucijai.“

10.4. „[...]“. Vadovaujantis Sveikatos draudimo įstatymo 18 straipsnio 2 dalies nuostatomis, individualių įmonių savininkų privalomojo draudimo įmokas administruoja Valstybinio socialinio

draudimo fondo administravimo įstaigos, tačiau privalomojo sveikatos draudimo privalomumo teisė yra nustatyta Sveikatos draudimo įstatyme. [...]. Taigi, atsižvelgiant į tai, kad Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 926 (Žin., 1998, Nr. 67-1961) patvirtintais Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatais, sveikatos draudimo politiką Lietuvoje formuoja ir įgyvendina Sveikatos apsaugos ministerija, pareiškėjo 2013 m. gegužės 6 d. raštas buvo persiųstas ir Sveikatos apsaugos ministerijai. Tokiu būdu buvo siekiama su pareiškėjo keliamais klausimais supažindinti ir Sveikatos apsaugos ministeriją, kuri, kaip sveikatos draudimo politiką Lietuvoje formuojanti ir įgyvendinanti institucija, galėjo turėti esminių pastebėjimų dėl Sveikatos draudimo įstatymo taikymo.“

10.5. „Dar kartą norime atkreipti dėmesį, kad Lietuvos Respublikos administracinis teismas 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartimi neginėjo pareiškėjo individualiai įmonei priskaičiuotų privalomojo sveikatos draudimo įmokų teisėtumo ir pagrįstumo. Lietuvos Respublikos administracinis teismas 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartimi tik konstatavo, kad tiek VSDF valdyba, tiek ir jos teritorinio skyriaus priimtam individualiam administraciniam aktui yra taikytini Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio specialiai nustatyti reikalavimai, [...].“

11. Seimo kontrolierius gavo Sveikatos apsaugos ministro Vytenio Povilo Andriukaičio pasirašytą Sveikatos apsaugos ministerijos raštą, kuriame nurodyta:

11.1. [...] SAM nesutinka su pareiškėjo teiginiais dėl įstaigos piktnaudžiavimo ir biurokratizmo. [...] SAM ir jai pavaldži Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK), išnagrinėję gautus dokumentus, informavo pareiškėją, kad privalomojo sveikatos draudimo įmokų neadministruoja ir nesprendžia ginčų, kilusių tarp privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėtojų bei VSDF valdybos. [...] Atkreiptinas dėmesys, kad SAM atsakymas neturėjo įtakos pareiškėjo teisėms bei interesams, kadangi pareiškėjo pretenzijos yra susijusios išimtinai su VSDFV kompetencija. Būtent šiai įstaigai, be SAM, SADM ir persiuntė nagrinėti pareiškėjo prašymą. Todėl manytina, kad nustatyto atsakymo termino praleidimas dėl to, kad atsakymą rengė ir į pareiškėjo paklausimą atsakinėjo ne tik SAM, bet ir VLK specialistai, nebuvo esminis ir neleidžiu daryti išvados, kad SAM ar VLK turnautojai, pažeisdami terminą, padarė pareiškėjui žalos.“

11.2. „Pareiškėjas išreiškia nepasitenkinimą 2013-07-02 SAM rašto Nr. (1.1.36-283)4-2726 turinio, o, tiksliau, dėl aplmities, tačiau konkrečių teisinių argumentų nepateikia. [...] SAM nuomone, pareiškėjui pateikta informacija yra išsami, tiksli, teisėta ir objektyvi.“

12. Seimo kontrolierius gavo VSDFV direktoriaus pavaduotojo [...] pasirašytą VSDFV raštą, kuriame nurodoma: „[...] Pareiškėjo skundas dėl VSDFV Vilniaus skyriaus 2013-05-02 sprendimo Nr. (7.5) 3-54191 Fondo valdyboje buvo gautas 2013 m. gegužės 7 dieną. Fondo valdybos sprendimas Nr. (9.8) I-3685 dėl pareiškėjo skundo buvo priimtas 2013 m. birželio 3 dieną. Taigi, Fondo valdybos skundą išnagrinėjo per Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatytą terminą. VSDF valdyba 2013-06-03 sprendimą Nr. (9.8) I-3685 registruotu paštu per UAB „Greitasis kurjeris“ 2013 m. birželio 3 d. išsiuntė pareiškėjui, jo skunde nurodytu adresu. Iš UAB „Greitasis kurjeris“ buvo gauta informacija, kad VSDF valdybos 2013-06-03 sprendimas Nr. (9.8) I-3685 buvo pristatytas pareiškėjui 2013 m. birželio 8 d.“

Tyrinui reikšmingos teisės aktų nuostatos

13. Lietuvos Respublikos teisės aktai:

13.1. Viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „[...] 7) subsidarumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie yra efektyviausi.“

19 straipsnis „Administracinė procedūra ir jos dalyviai“ – „1. Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant asmens skundą ar pranešimą apie viešojo administravimo subjekto veiksmams, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde ar pranešime, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.“;

23 straipsnis „Skundo priėmimas ir nagrinėjimas“ – „1. Kiekvienas viešojo administravimo subjektas privalo priimti skundus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus [...]. 4. Jeigu viešojo administravimo subjektas neturi įgaliojimų priimti administracinės procedūros sprendimą dėl skunde išdėstyto klausimo, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas perduoda skundą viešojo administravimo subjektui, kuris turi reikiamus įgaliojimus, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu paaiškėja, kad, pradėjus administracinę procedūrą, skundą tuo pačiu klausimu pradėjo nagrinėti ir teismas, administracinė procedūra sustabdoma, kol teismas išnagrinės skundą, ir apie tai pranešama asmeniui. 5. Draudžiama persiųsti skundą nagrinėti viešojo administravimo subjektui, jo administracijos padaliniiui arba perduoti nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami.“

13.2. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo:

1 straipsnis „Įstatymo paskirtis“ – „1. Šis įstatymas nustato valstybinio socialinio draudimo santykių pagrindus: valstybinio socialinio draudimo rūšis, valstybinio socialinio draudimo draudžiamų asmenų kategorijas, valstybinio socialinio draudimo valdymo sistemos principus bei struktūrą, jos subjektų teises, pareigas ir atsakomybę.“

24 straipsnis „Socialinio draudimo valdymo sistema, dalyviai ir Fondo valdymo struktūra“ – „1. Socialinio draudimo valdymo sistema sudaro: 1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija; 2) Fondo taryba; 3) Fondo valdyba; 4) Fondo valdybos teritoriniai skyriai ir kitos įstaigos.“

25 straipsnis „Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos funkcijos socialinio draudimo valdymo sistemoje“ – „Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama socialinio draudimo valdymo funkcijas ir įgyvendindama šioje srityje valstybės politiką: 1) koordinuoja socialinio draudimo bei strateginių jo krypčių plėtojimą; 2) analizuoja, ar socialinio draudimo teikiamos garantijos atitinka valstybės bei apdraustųjų asmenų ir išmokų gavėjų interesus; 3) rengia ir teikia Vyriausybei teisės aktų projektus, susijusius su socialinio draudimo politikos vykdymu; 4) nustato perspektyvinius ir artimiausius socialinio draudimo uždavinius; 5) kontroliuoja Fondo valdybos veiklą ir organizuoja šios veiklos patikrinimus; 6) pagal kompetenciją tvirtina Fondo valdybos nuostatus ir kitus teisės aktus; [...].“

37 straipsnis „Fondo administravimo įstaigų sprendimų ir veiksmų apskundimas“ – „1. Draudėjai, apdraustieji asmenys ir kiti suinteresuoti asmenys (toliau šiame straipsnyje – suinteresuoti asmenys) turi teisę apskusti Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų Fondo įstaigų, susijusių su Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimu, sprendimus ir veiksmus (neveikimą) Fondo valdybai. Fondo valdyba yra privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija. [...]. 2. Skundai Fondo valdybai dėl Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų Fondo įstaigų, susijusių su Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimu, sprendimų ir veiksmų (neveikimo) nagrinėjami, jeigu jie pateikti per 20 darbo dienų nuo tos dienos, kurią suinteresuotas asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie skundžiamo veiksmo atlikimą (neatlikimą) ar sprendimo priėmimą, o skundai dėl nepriimto sprendimo – per 20 darbo dienų nuo tos dienos, kurią baigėsi sprendimui priimti nustatytas terminas. [...]. 3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytais terminais pateiktas skundas Fondo valdyboje turi būti išnagrinėtas ir sprendimas dėl jo priimtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Šis terminas gali būti pratęstas dar iki 20 darbo dienų, jeigu skundui nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie tai turi būti raštu pranešta suinteresuotam asmeniui. 4. Fondo valdyba, išnagrinėjusi skundą, gali jį patenkinti visą ar iš dalies, taip pat skundą atmesti. Fondo valdybos išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka priimtas sprendimas gali būti skundžiamas teismui. [...].“

13.3. Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės):

30 punktas – „Asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo institucijoje.“

31 punktas – „Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užsitęsti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje, institucijos vadovas per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 10 darbo dienų. Likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki šių Taisyklių 30 punkte nustatyto termino pabaigos, institucija išsiunčia asmeniui pranešimą raštu (arba elektroniniu paštu, jeigu prašymas pateiktas elektroniniu būdu), nurodant prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.“

13.4. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010-02-09 įsakymu Nr. A1-56 patvirtintų VSDP valdybos nuostatų:

5 punktas – „Fondo valdybos savininkė yra valstybė. Fondo valdybos savininko teises ir pareigas įgyvendina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetenciją įgyvendinant Fondo valdybos teises ir pareigas nustato Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas (Žin., 1991, Nr. 17-447; 2004, Nr. 171-6295), Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas (Žin., 1995, Nr. 104-2322; 2010, Nr. 15-699) ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.“

7 punktas – „Fondo valdyba yra privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija.“

14 punktas – „Fondo valdyba taip pat atlieka šias funkcijas: [...]14.2. koordinuoja ir užtikrina Fondo valdybos teritorinių skyrių ir kitų Fondo įstaigų efektyvų ir kokybišką darbą, juos kontroliuoja bei teikia metodinę ir praktinę pagalbą; [...]“

13.5. Vyriausybės 1998 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 926 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimo Nr. 1443 redakcija) patvirtintų Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų:

9 punktas – „Svarbiausi Sveikatos apsaugos ministerijos tikslai yra: [...]9.4. formuoti valstybės politiką sveikatos draudimo srityje, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.“

Tyrimo išvados

13. Atsižvelgiant į tai, kad šioje Seimo kontrolieriaus pažymoje nagrinėjami keli atskiri pareiškėjo skundai [2013-05-24; 2013-07-03 bei 2013-07-08], dėl skirtingų valstybės institucijų pareigūnų veiksmų (neveikimo), kurių aplinkybės tarpusavyje susijusios, išskirtinos šios skundo dalys:

- 13.1. dėl SADM pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi;
- 13.2. dėl SAM pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi;
- 13.3. dėl VSDPV pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi.

Dėl SADM pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi

14. Apibendrinus skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, konstatuotina, kad:

14.1. SADM, gavusi pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi, prieš pateikdama pareiškėjui atsakymą, išanalizavo kreipimosi turinį ir su šiuo kreipimusi susijusią informaciją, t.y. Lietuvos

vyriausiojo administracinio teismo 2012-09-25 nutartį bei VSDFV Vilniaus skyriaus 2013-05-02 raštą ir kitus aplinkybes. SADM, atsižvelgdama į 2013-05-06 kreipimosi turinį ir aplinkybių visumą [į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012-09-25 nutartyje nepripažino pareiškėjo individualiai įmonei priskaičiuotų privalomojo sveikatos draudimo įmokų neteisėtomis ir nepagrįstomis, o pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį panaikino ir grąžino ginčą iš naujo nagrinėti VSDFV Vilniaus skyriui dėl to, kad sprendimas priimtas pažeidžiant Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio nuostatas; naujai priimtame VSDFV Vilniaus skyriaus 2013-05-02 rašte SADM neįžvelgė pažeidimų: „teisės normos ir išdėstyti faktai nurodyti išsamiai, išsamiai, teisingai bei vadovaujantis teisės aktais.“], nusprendė, kad nėra pagrįsto ir teisėto pagrindo organizuoti VSDF valdybos veiksmų patikrinimą (šios pažymos 13.2 punktas), o pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi tikslinga persiųsti VSDF valdybai bei SAM.

14.2. Viešojo administravimo įstatyme įtvirtinti viešojo administravimo principai, kurių turi laikytis viešojo administravimo subjektai priimdami sprendimus. Vienas iš šių principų – subsidiarumo principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie efektyviausi (šios pažymos 13.1 punktas); SADM, išanalizavusi pareiškėjo 2013-05-06 skundo turinį ir padariusi išvadą, kad skundžiamai VSDFV Vilniaus skyriaus veiksmai, turėjo teisėtą pagrindą persiųsti šį kreipimąsi VSDFV, kaip kompetentingai kreipimesi nurodytas aplinkybes nagrinėti institucijai.

14.3. VSDFV nuostatuose įtvirtinta, kad VSDF valdybos savininko teises ir pareigas įgyvendina SADM. SADM kompetenciją įgyvendinant VSDF valdybos teises ir pareigas nustato Valstybinio socialinio draudimo įstatymas, Biudžetinių įstaigų įstatymas ir kiti įstatymai (šios pažymos 13.4 punktas). Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nurodyta, kad viena iš SADM funkcijų socialinio draudimo valdymo sistemoje yra VSDF valdybos veiklos kontrolė ir veiklos patikrinimo organizavimas (šios pažymos 13.2 punktas). SADM įgyvendindama VSDF valdybos veiklos kontrolės funkciją, turi teisę ir pareigą organizuoti VSDF valdybos veiklos patikrinimą, jeigu SADM turi teisėtą ir pagrįstą pagrindą manyti, kad VSDF valdyba netinkamai įgyvendina jai priskirtas funkcijas. Tačiau, nagrinėjant pažymoje tiriamą atvejį, SADM, įvertinusi pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi bei prie jo pridėtą raštą, ir neįžvelgusi galimų VSDF valdybos veiklos pažeidimų, turėjo teisę neorganizuoti VSDF valdybos veiklos patikrinimo, o persiųsti pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi VSDF valdybai.

14.4. Pareiškėjo 2013-05-06 kreipimasis susijęs su VSDFV Vilniaus skyriaus 2013-05-02 raštu Nr. (7.5) 3-54191, kuriame nagrinėjami klausimai, susiję su privalomojo sveikatos draudimo įmokomis, o sveikatos draudimo politiką Lietuvoje formuoja ir įgyvendina Sveikatos apsaugos ministerija (šios pažymos 13.5 punktas).

15. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytinos šios išvados:

15.1. SADM, įvertinusi pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi, bei visas su juo susijusias aplinkybes, turėjo pagrįstą pagrindą manyti, kad pareiškėjas skundžia ne VSDF valdybos, o VSDF valdybos Vilniaus skyriaus raštą, o VSDF valdyba yra privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija;

15.2. SADM, išanalizavusi pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi, nenustatė teisėto pagrindo abejoti VSDF valdybos veiksmų, taikomų pareiškėjui, teisėtumu ir pagrįstumu, todėl SADM, persiųsdama pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi VSDF valdybai, laikėsi teisės aktų reikalavimų ir savo veiksmais jų nepažeidė.

15.3. SADM turėjo teisėtą ir pagrįstą pagrindą pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi persiųsti ne tik VSDF valdybai, bet ir SAM.

16. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad SADM, persiųsdama pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi VSDF valdybai bei SAM, laikėsi teisės aktų reikalavimų ir savo veiksmais jų nepažeidė, todėl ši pareiškėjo skundo dalis atmestina.

Dėl SAM pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi

17. Apibendrinus skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, konstatuojama, kad:

17.1. SAM, 2013-05-17 gavusi SADM persiūtą pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi, atsakymą jį pareiškėjui pateikė 2013-07-02 raštu Nr. (1.1.36-283) 4-2726.

17.2. Atsakydama į Seimo kontrolieriaus raštą Nr. 4D-2013/1-1019/1036 SAM savo atsakyme Nr. (1.1.20-283) 10-7309 nurodė, kad pralaido teisės aktuose nustatytą atsakymo pateikimo terminą, nes atsakymą rengė ir į pareiškėjo paklausimą atsakinėjo ne tik SAM, bet ir Valstybinės ligonių kasos specialistai, taip pat, SAM tvirtina, jog atsižvelgiant į tai, kad atsakymas nebuvo esminis, termino pralaidimas, negalėjo padaryti pareiškėjui žalos.

17.3. Vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, institucija gavusi pareiškėjo kreipimąsi, jį išnagrinėti turi per 20 darbo dienų. SAM savo atsakymą pareiškėjui pateikė praleidusi 20 darbo dienų terminą, t.y. ilgiau nei po mėnesio. Jeigu atsakymo parengimas reikalavo papildomų organizacinių priemonių [šiuo atveju atsakymą pareiškėjui rengė ne tik SAM, bet ir Valstybinės ligonių kasos specialistai], SAM turėjo teisę pratęsti šį terminą dar iki 10 darbo dienų, tačiau apie tai turėjo informuoti pareiškėją.

17.4. SAM 2013-07-02 atsakyme Nr. (1.1.36-283) 4-2726 pareiškėjui nurodė, kad SAM neturi kompetencijos nagrinėti klausimų susijusių su privalomojo sveikatos draudimo įmokomis, nes už šią funkciją atsakinga VSDF valdyba. Šiame atsakyme SAM pateikė bendro pobūdžio informaciją, susijusią su privalomuoju sveikatos draudimu, nurodė kokiais principais paremta Lietuvos sveikatos draudimo sistema, informavo pareiškėją kaip keitėsi privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai, nurodė institucijas, atsakingas už privalomojo sveikatos draudimo vykdymą.

18. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytinos šios išvados:

18.1. SAM apie termino pratęsimą pareiškėjo neinformavo, atsakymas buvo pateiktas praleidus teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą, darytina išvada, kad SAM pažeidė teisės aktuose nustatytus kreipimosi nagrinėjimo terminus.

18.2. SAM atsakė į SADM persiūtą pareiškėjo kreipimąsi savo kompetencijos ribose, atsižvelgiant į kreipimosi turinį, suteikė su juo susijusią bendro pobūdžio informaciją, nurodė pareiškėjui, kas atsakingas už privalomojo sveikatos draudimo įmokų administravimą. SAM atsakymo turinys atitinka teisės aktų reikalavimus ir juo nepažeidžiamos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai.

19. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, skundo dalis dėl aplinkybės, nurodytos 18.1. punkte, pripažintina pagrįsta.

Dėl VSDFV pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi

20. Apibendrinus skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, konstatuojama, kad:

20.1. VSDF valdyba pareiškėjo kreipimąsi gavo 2013-05-07, o VSDF valdybos sprendimas dėl pareiškėjo kreipimosi buvo priimtas 2013-06-03, t.y. nepalaidus 20 darbo dienų atsakymo parengimo termino, nustatyto Valstybinio socialinio draudimo įstatyme (šios pažymos 13.2. punktas).

20.2. VSDFV sprendimas pareiškėjui 2013-06-03 išsiųstas registruotu laišku naudojantis UAB „Greitasis kurjeris“ paslaugomis. UAB „Greitasis kurjeris“ pateikė informaciją, kad VSDF valdybos 2013-06-03 sprendimas buvo pristatytas pareiškėjui 2013-06-08 dieną. [VSDF valdyba

pridėjo dokumentus, kuriuose pateikta informacija apie VSDF valdybos siųstus registruotus laiškus 2013-06-03, tarp jų ir pareiškėjui adresuotas laiškas].

21. Seimo kontrolierius, atsižvelgęs į pareiškėjo skunde išdėstytą nuomonę, kad VSDF valdyba galimai klastojo dokumentus, taip pat atsižvelgęs į VSDF valdybos 2013-08-23 rašte Nr.(9.7) I-5693 Seimo kontrolieriui išdėstytą informaciją bei prie šio rašto pateiktus dokumentus, neturi pakankamo, pagrįsto pagrindo abejoti VSDFV veiksmų teisėtumu.

22. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pareiškėjo skundo dalis, kurioje pareiškėjas teigia, kad VSDFV galimai klastoja dokumentus bei nesilaiko Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyto skundų nagrinėjimo terminų, laikoma atmestina.

23. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui nurodo, jog būtina keisti ir (ar) nustatyti teisinį reguliavimą, kuris sureguliuotų arba pakeistų dabartinį teisinį reguliavimą, susijusį su pareiškėjo skunde nurodytomis tam tikromis aplinkybėmis, informuojame pareiškėjų kad, dėl teisės aktų pripažinimo netekusiais galios, jų keitimo, papildymo ir naujų teisės aktų priėmimo, pareiškėjas turi teisę pateikti peticiją.

Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme įtvirtinta, kad: „Peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytus klausimus, kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija.“ (Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalis). Šiame įstatyme nustatyta, kad: „Kreipimesi gali būti reikalaujama ar siūloma spręsti tokius klausimus: 1) žmogaus teisių ir laisvių apsaugos ar įgyvendinimo; [...]. 3) kitus svarbius visuomenei, savivaldybėms ar valstybei klausimus.“ (Peticijų įstatymo 3 straipsnis). Kreipimasis gali būti paduodamas tiesiogiai, siunčiamas paštu arba pateikiamas elektroniniu būdu. Kreipimasis paduodamas Seimui, Vyriausybei ar savivaldybės institucijai atsižvelgiant į tai, kieno kompetencija yra jame iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas. Kreipimąsi gali paduoti pats pareiškėjas arba jo atstovas. (Peticijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis).

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

24. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia [redaguota] skundo dalį dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi atmesti.

25. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia [redaguota] skundo dalį dėl Sveikatos apsaugos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi, ta dalimi, kuria skundžiami prašymų, skundų nagrinėjimo terminai, pripažinti pagrįsta.

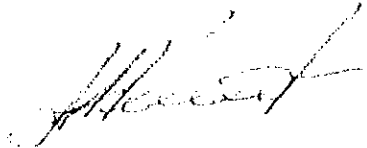
26. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia [redaguota] skundo dalį dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant pareiškėjo 2013-05-06 kreipimąsi atmesti.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

27. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius rekomenduoja Sveikatos apsaugos ministerijai užtikrinti, kad ateityje asmenų kreipimaisi būtų nagrinėjami laikantis teisės aktuose nustatytų prašymų, skundų nagrinėjimo terminų ir tvarkos.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti Seimo kontrolierių iki 2014-08-01.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas